

Результати позапланового аудиту ефективності та відповідності у комунальній науково-дослідній установі «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста» щодо оцінки функціонування системи внутрішнього контролю та законності, достовірності фінансової звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, дотримання актів законодавства з питань використання комунального майна

Комунальна науково-дослідна установа «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста» (далі - КНДУ «НДІРоМ» та/або Інститут) створена з метою розробки наукових рекомендацій щодо стратегії соціально-економічного розвитку м. Києва для обґрунтування вирішення соціальних та економічних потреб територіальної громади міста.

КНДУ «НДІРоМ» провадить наукову діяльність згідно Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», і як наукова установа внесена до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави.

Так, протягом 2014–9 місяців 2016 року всього надійшло асигнувань у сумі **29 600,30 тис. грн**, при цьому, видатки на заробітну плату та нарахувань на неї становлять 97% від загального фінансування за рік.

На даний момент штатна чисельність працівників Інституту становить 133 чол., при цьому, 74% - це наукові співробітники.

Діяльність Інституту на рік планується відповідно до Тематичного переліку науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (далі - Тематичний перелік НДДКР), який затверджується директором установи, заступником голови КМДА та директором Департаменту економіки та інвестицій.

В середньому на рік затверджуються близько **31 роботи (теми)**, при цьому кількість тем, що виконуються майже 90 науковцями в 7 відділах Інституту варіюються від 2 до 11, що пояснюється різною тривалістю (щомісячно, щоквартально, щорічно), складністю тем та об'ємом необхідних робіт.

Дослідженням ризиків щодо недотримання порядку формування тем, внесенням змін до них та виконанням робіт по ним виявлено, що:

- в порушення вимог п.2.7 Порядку №1199 від 27.12.2010 в 2014 та 2016 роках не внесені та не затверджені зміни (у 5 випадках) до Тематичного переліку НДДКР;
- в порушення вимог постанови КМУ від 20.07.1996 №830 не складається планова калькуляція собівартості, не ведеться облік витрат за кожною окремо науково-дослідною та дослідно-конструкторською роботою, що, як наслідок, унеможливує здійснення контролю за цільовим використанням бюджетних коштів.

Крім того, співробітники КНДУ «НДІРоМ» виконують роботи за дорученням голови і першого заступника голови Київської міської державної адміністрації та головного розпорядника бюджетних коштів додатково до тем, що включені в Тематичний перелік НДДКР, що займає досить багато часу та людського ресурсу. Деякі доручення займають значний проміжок часу, а деякі – переходять у завдання, що виконуються щомісячно.

Відповідно отриманої інформації встановлено, що протягом двох років (2014-2015) працівниками Інституту було виконано понад 90 окремих доручень. При цьому, відзначається, що кількість виконуваних доручень у 2015 році (43 шт.) у порівнянні з 2014 роком (87 шт.) зменшилась вдвічі.

Також, працівниками Інституту за період з 01.01.2014 по 01.10.2016 розроблено та супроводжуються у структурних підрозділах КМДА 8 інформаційних систем (далі – ІС) і

технологій (далі – ІТ).

Проте, дослідженням ризиків недоцільності реалізації проектів щодо розробки і впровадження ІС і ІТ встановлено, що розробка працівниками КНДУ «НДІРоМ» за власною ініціативою ІС «Плани розвитку» здійснювалась без:

- *затвердження методичних рекомендацій (положення, порядки);*
 - *включення завдання на розробку дослідно-конструкторської роботи в Тематичний перелік на певний рік;*
 - *узгодження та затвердження переліку робіт за темою з замовником;*
 - *затвердження технічного завдання по ІС «Плани розвитку»;*
- що призвело до порушення порядку послідовності виконання робіт при розробці інформаційних систем, а відмова від використання та удосконалення даної ІС призвела до ризику втрат людських та фінансових ресурсів Інституту.*

В ході аудиту також встановлено, що фінансово-господарська діяльність КНДУ «НДІРоМ» загалом є налагодженою, системною та спрямованою на виконання основних завдань, передбачених Положенням.

Проте, протягом періоду з 01.01.2014 по 01.10.2016 в результаті відсутності належної та ефективної системи внутрішнього контролю за фінансово-господарською діяльністю працівниками КНДУ «НДІРоМ» було допущено ряд порушень та недоліків, а саме:

По-перше, не укладання контракту з директором КНДУ «НДІРоМ» Галенко О.М. призвело до нормативного не врегулювання нарахування їй премій і надбавки за високі досягнення у праці;

По-друге, внаслідок переїзду установи до нової будівлі та збільшення додаткових доручень керівництва КМДА прийнято управлінське рішення щодо збільшення штатної чисельності працівників Інституту, що призвело до збільшення потреби у бюджетних коштах на виплату заробітної плати на 2015 -2016 роки (розрахунково) у розмірі 1 386,97 тис. грн (в т.ч. у 2015 році – 693,489 тис. грн та у 2016 році – 693,489 тис. грн), та недотримання вимог п.4 Положення «Про порядок складання річного фінансового плану підприємством, організацією, установою, що належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва, та господарським товариством, у якому є частка майна комунальної власності територіальної громади міста Києва в розмірі не менше як 30%», затвердженого розпорядженням КМДА від 01.11.2001 №2323, в частині щодо забезпечення потреб діяльності та розвитку підприємства, виконання його зобов'язань тощо;

По-третє, внаслідок безпідставного завищення розміру надбавки за науковий стаж роботи за період з березня по вересень 2016 року здійснено зайві витрати бюджетних коштів у розмірі 1,994 тис. грн (в т.ч. сума надбавки – 1,669 тис. грн, внески до цільових фондів – 0,325 тис. грн) (порушення усунуто);

По-четверте, в результаті нерегулярності фінансування та недостатнього отримання власних доходів Інститутом не здійснено своєчасне відрахування частки чистого прибутку у розмірі 50%, що призвело до недоотримання бюджетом міста Києва доходів у сумі 511,0 тис. грн та порушення вимог п.3.1 додатку 11 «Особливості нарахування та сплати відрахувань частки прибутку, яка підлягає зарахуванню до бюджету міста Києва підприємствами, організаціями та установами, що належать до комунальної власності м. Києва» до рішення Київської міської ради «Про бюджет міста Києва на 2015 рік» 28.01.2015 №60/925;

По-п'яте, внутрішній нормативний документ з організації та порядку ведення бухгалтерського обліку Інституту (Наказ про облікову політику) не містить передбачені законодавством методи та порядки застосування основних ключових засад обліку, в тому числі таких, як переліку і складу статей калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг), чим порушено вимоги п.2 наказу Міністерства фінансів України від 19.12.2006 №1213 «Про затвердження Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій і Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку»;

По-шосте, не внесення відповідних змін до фінансових планів протягом 2014-2016 років за наявності відхилення фактичних показників від планових до 70%, відсутність обов'язкової детальної розшифровки окремих значень (рядків) фінансових планів та звітів про виконання фінансових планів призвела до непрозорості формування витрат на загальну суму 4 281,4 тис. грн, що ускладнює контроль за ними, і створює ризик включення невірних витрат, яких підприємство повинно уникати;

По-сьоме, відсутність підтверджуючих документів (в т.ч. подорожніх листів) щодо пробігу службового автомобіля 956 км протягом періоду з 29.10.2015 по 28.11.2016 свідчить про неналежне функціонування системи внутрішнього контролю установи;

По-восьме, виконання науковими працівниками КНДУ «НДІРоМ» функцій Департаменту земельних ресурсів по наповненню бази системи ПК «Кадастр» призвело до неефективного використання бюджетних коштів, в результаті нарахування та виплати заробітної плати цим працівникам, у загальній сумі 447,4 тис. грн, та порушення вимог п.п.3.1, 3.2 Положення №1263 від 14.07.2005, в частині реалізації головної мети діяльності Інституту;

По-дев'яте, виконання працівниками Інституту значної кількості завдань, тотожних із передбаченими завданнями Департаменту економіки та інвестицій, мета досягнення яких не є спеціалізацією Інституту;

По-десяте, невжиття Інститутом ефективних управлінських рішень щодо налагодження та введення в експлуатацію пожежно-охоронної сигналізації і вентиляційної системи приміщень призводить до неналежних умов праці та пожежної безпеки, а не введення в експлуатацію та не оприбуткування вже змонтованої замовниками будівництва трансформаторної підстанції призводить до проблем електроживлення будівлі - частих перепадів напруги, перевантаження мереж, виходу з ладу офісної техніки тощо.

Аналіз отриманої в ході аудиту інформації свідчить про необхідність Інституту провести ряд заходів по вдосконаленню системи внутрішнього контролю та усуненню і недопущенню у майбутньому виявлених порушень та недоліків, що дозволить забезпечити більш ефективний розподіл базового фінансування та, в цілому, достатнє і раціональне використання наявних бюджетних асигнувань.

Рекомендації за результатами позапланового аудиту ефективності та відповідності у комунальній науково-дослідній установі «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста» щодо оцінки функціонування системи внутрішнього контролю та законності, достовірності фінансової звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, дотримання актів законодавства з питань використання комунального майна

Аналіз отриманої в ході аудиту інформації свідчить про необхідність:

- вжиття заходів щодо дотримання законодавства з нарахування заробітної плати, надбавок та доплат;
- вжиття заходів щодо оптимізації штатної чисельності працівників з відповідними змінами до фонду оплати праці та зі змінами Статуту в частині передбачення погодження штатного розпису із вищестоящим органом;
- укласти контракт між виконавчим органом Київської міської ради (КМДА) та директором КНДУ «НДІРоМ»;
- вжиття заходів щодо погашення зобов'язань з відрахувань частки прибутку до бюджету міста Києва;
- вжиття заходів щодо впровадження внутрішніх нормативних документів;
- вжиття заходів щодо складання калькуляції собівартості та ведення обліку витрат за кожною окремо науково-дослідною та дослідно-конструкторською роботою;
- вжиття заходів щодо посилення контролю використання транспортних засобів; вжиття заходів щодо забезпечення належних умов праці та пожежної безпеки.